## 7073 ـ خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق ۋە دىنى جەھەتتىكى پايدىلىرى

**سۇئال**

مەن بىر دىنسىز كىشىمەن ، بىراق مېنىڭ شۇنى بىلگۈم كېلىدۇ ، نېمىشقا يەھۇدىي ۋە مۇسۇلمانلار خەتنە قىلىشنى لازىم دەپ ھېسابلايدۇ ؟ ماڭا مۇسۇلمان ھەر بىر ئادەمنى ئاللاھنىڭ بىر مۇكەممەل مەخلۇقى دەپ قارايدىغاندەك بىلىنىدۇ . لېكىن نېمىشقا ئاللاھنىڭ ياراتقىنىنى ئۆزگەرتىش بىلەن بۇ مۇكەممەللىكتىن شەكلىنىدۇ ؟ مەن ئەلۋەتتە ساغلاملىق جەھەتتە تازلىققا ئەھمىيەت بېرىشنى بىلىمەن . لېكىن مەن سىلەردىن سۇئالىمغا جاۋاپ ئىزدىشىنى راستلا ئۈمۈد قىلىمەن . سىلەرنىڭ كۆڭۈل بۆلگىنىڭىلارغا رەھمەت .

**تەپسىلى جاۋاپ**

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

مۇسۇلمان ئاللاھنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنىدۇ . مان بۇ ئىسلامنىڭ مەنىسى ، يەنى ئاللاھقا باش ئىگىش ۋە ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنۇش ، مەيلى ئۇنىڭدىكى ھىكمەت ئۇنىڭغا ئىنىق بولسۇن ياكى بولمىسۇن . چۈنكى بۇيرۇق چۈشۈرگۈچى ـ ئاللاھ بولسا ياراتقۇچى ، ھەممىنى بىلگۈچى ، ھەممىدىن خەۋەردار بولۇپ ، ئۇ ئىنسانىنى ياراتتى ھەمدە ئۇ ئىنسانغا نېمىنىڭ ياخشى ، نېمىنىڭ ياخشى ئەمەسلىكىنى بىلىدۇ . خەتنە قىلىش بولسا مۇسۇلمان ئاللاھقا بۇيسۇنۇش ،ئۇنىڭغا باش ئىگىش ، ئۇنى سۆيۈش ھەمدە ئۇنىڭ ھوزۇرىدىن ئەجىر ، مۇكاپات ئىزدەپ ئىجرا قىلىدىغان شەرئىەت ئەھكاملىرىنىڭ بىرى . ھەمدە ئۇ ئاللاھنىڭ بىر ئىشقا بۇيرىسىلا ، ئۇنىڭدا بىر ھىكمەت بارلىقى ھەمدە بەندە بىلسۇن ياكى بىلمىسۇن ئۇنىڭدا بىر پايدا بارلىقىغا قاتتىق ئىشىنىدۇ . ھېچقىسى يوق ، ھەي خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق پايدىلىرىنى بىلىشكە ھىرسمەن سۇئال سورىغۇچى ، بىز بۇ يەردە تەلىبىڭگە جاۋابەن ،ھەمدە مۇئمىنلەرنىڭ ھۆكۈملەرگە بولغان ئىمانىنىڭ ئېشىشى ، غەيرى مۇسۇلمانلارنىڭ پايدىلىق ئىشلارنى ئىلىپ كەلگەن ، زىيانلىق ئىشلاردىن ساقلىغان بۇ ئىسلام قانۇنىنىڭ كاتتىلىق جەھەتتىكى بۇ تەرىپىنى كۆرۈشى ئۈچۈن ، خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق ۋە شەرئىەتتىكى بىر قىسىم پايدىلىرىنى تىلغا ئىلىپ ئۆتىمىز .

1- دىنىي جەھەتتىكى پايدىلىرى :

خەتنە قىلىش بولسا ئاللاھ تەرىپىدىن بۇيرۇلغان ھۆسۈن گۈزەللەشتۈرۈش ھەققىدىكى بۇيرۇقلارنىڭ بىرى بولۇپ ، ئاللاھ بەندىلىرىگە ئۆزلىرىنى ئېچكى ۋە تاشقى جەھەتتىن گۈزەللەشتۈرۈشنى بەلگىلىدى . ئۇ بولسا ئاللاھ ئۇلارنى شۇنىڭ بىلەن ياراتقان تەبىئىيلىكىنىڭ مۇكەممەللىكى ، ھەمدە شۇڭا ئۇ ئىبراھىيمنىڭ دىنىنىڭ ھەنەفىيە( ساپ بىر ئىلاھلىق) لېكىنىڭ مۇكەممەللىكى .ھەنەفىيلىكنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئۈچۈن خەتنە قىلىشنىڭ بىكىتىلىشىنىڭ مەنبىيى بولسا ئاللاھ ئىبراھىيم بىلەن ئەھدىلەشكەندە ھەمدە ئۇنى ئىنسانلارغا رەھبەر قىلىشقا ، ئۇنى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ئاتىسى قىلىشقا ، ھەمدە پەيغەمبەرلەر ۋە

پادشاهلارنى ئۇنىڭ پۇشتىدىن قىلىشقا ، ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى كۆپ قىلىشقا ۋەدە بەرگەندە ھەمدە ئۇنىڭغا ئاللاھ بىلەن ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئارىسىدا ئەھدە بەلگىسىگە ئۇلاردىن ھەربىر پەرزەنتىنىڭ خەتنىسىنى قىلىش قىلماقچىلىقىنى ھەمدە بۇ بەلگە ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى مىنىڭ ئەھدىم بولىدۇ دەپ خەۋەر قىلغاندا بولغان . خەتنە قىلىش ئىبراھىيمنىڭ دىنىغا كىرگەنلىكىنىڭ بەلگىسى ھەمدە بۇ ئاللاھنىۋ مۇنۇ سۆزنى يەشكۈچىنىڭ يېشىمغا ئۇيغۇن : ئاللاھنىڭ بويىقى ( يەنى ، دىنى) . ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمنىڭ بويىقى ( دىنى) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز . [ بەقەرە( ئىنەك ) : 138 ] خەتنە قىلىش بىر ئىلاھچىلارغا نىسبەتەن كىرىست ئىبادەتچىلىرىنىڭ بويۇنۇش ۋە يۇيۇنىشى بىلەن تەڭ . ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قارىشىچە باللىرىنى يۇيۇندۇرۇش سۈيىدە بويىغاندا ، ئاندىن ئۇلارنى پاكلايدۇ ھەمدە : " ھازىر خىرىستىئان بولدى ." دەيدۇ . شۇڭا ئاللاھ بىر ئىلاھچىلارغا بىر ئىلاھچىلىق( ھەنەفىيلىك) بويىقىنى بەلگىلىدى، ھەمدە ئۇنىڭ بەلگىسىنى خەتنە قىلىش قىلىپ مۇئداق دىدى : ئاللاھنىڭ بويىقى ( يەنى ، دىنى) . ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمنىڭ بويىقى ( دىنى) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز . [ بەقەرە( ئىنەك ) : 138 ] .

شۇڭا ئاللاھ خەتنە قىلىشنى ئۆزىنى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ دىنىغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ ، ھەمدە پۈتۈنلەي يالغۇز ئۇنىڭغىلا قۇل بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۆزلىرىنى ئۇنىڭغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ بەلگىسى قىلدى ...

خۇلاسە : ئاللاھنىڭ بويىقى بولسا قەلبىلەر ئۇنى تونۇش ، ئۇنى سۆيۈش ۋە ئۇنىڭغا ساپدىل بولۇش ، ئۇنىڭغا بىرنەرسىنى شېرىك قىلماستىن يالغۇز ئۇنىڭغىلا ئىبادەت قىلىش بىلەن بويالغان ، بەدەنلەر بولسا خەتنە قىلىش ، دوۋسۇن تۆكىنى چۈشۈرۈش ، بۇرۇتنى قىرقىش ، تىرناقلارنى ئېلىش ، قولتۇق تۈكىنى يۇلۇش، ئېغىز چايقاش ، بۇرۇننى چايقاش ، چىشنى چوتكىلاش ۋە ئىستىنجا قىلىشتىن ئىبارەت تەبىئىي (فىترەت) خىسلەتلەر بىلەن بويالغان بىر ئىلاھچىلىق دىنى . ئاللاھنىڭ تەبىئىتى( دىنى ) بىر ئىلاھچىلارنىڭ قەلبىلىرى ۋە بەدەنلىرىدە ئاشكارا بولدى . "

[ تۇھفەتۇل مەۋدۇد بىئەھكامىل مەۋلۇد ـ ئىبنۇ قەييىم 351 ب ]

بالىنىڭ ئانىسىنىڭ بالاياتقۇسىدىن چىققان چاغدىكى ھالىتىدە قىلىشى شەرت ئەمەس ، ئەگەر بالىغا قىلىنىدىغان مەلۇم نەرسە ئۇنىڭغا پايدىلىق بولسا ھەمدە ساپ دىن تەرىپىدىن بۇيرۇلغان بولسا . مەسىلەن ، تۇغۇلغاندىن كېيىن ئۇنىڭ چېچىنى چۈشۈرۈش ، چۈنكى بۇ ئۇنىڭغا پايدىلىق . پەيغەمبەر( ئاللاھنىڭ تەرىپىلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇئداق دىگەن : ئۇنىڭدىن زىيانىق نەرسىنى ئىلىۋېتىڭلار .

ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭغا يۇققان قاننى يۇيىۋېتىش ، ئانىسى بىلەن تۇتىشىدىغان كىندىك يېپىنى كىسىۋېتىش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئۇنىڭغا پايدىلىق ئىشلار ئىلىپ بىرىلىدۇ .

2- ساغلاملىق پايدىلىرى :

د. مۇھەممەد ئەلي بار ( ئەنگلىيەدىكى خان جەمەتى دوختۇرلار ئىنستىتۇتىنىڭ بىر ئەزاسى ، جىددىدىكى پادشاھ ئابدۇل ئەزىز ئۇنىۋېرسىتىتىدىكى پادشاھ فەھد تىببىي تەتقىقات مەركىزىنىڭ ئىسلامى تىبابەت فاكۇلتېتىنىڭ مەسلەھەتچىسى .) ئۆزىنىڭ خەتنە قىلىش دىگەن كىتابىدا مۇئداق دەيدۇ :

" يېڭى تۇغۇلغان بالىلارنىڭ ( يەنى ، ھاياتىنىڭ بىرىنچى ئىيىدا ) خەتنىسىنى قىلىش ئۇلارغا نۇرغۇن ساغلاملىق پايدىلىرىنى ئىلىپ كىلىدۇ ، ئۇلاردىن :

1- زەكەردىكى يەرلىك ياللۇغلىنىشنىڭ ئالدىنى ئىلىش : ئۇ خەتنىلىك بولغانلىقتىن كىلىپ چىقىدىغان بولۇپ ، خەتنىلىك تارىيىش دىيلىدۇ ھەمدە ئۇ سىيەلمەسلىكنى ھەمدە زەكەر ئۇچى ياللۇ غلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ . ھەمدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى داۋالاشقا خەتنە قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ . ئۇزۇنغا سوزۇلغاندا ، بالىنىڭ كەلگۈسىدە نۇرغۇن كىسەللىكلەرگە ، ئەڭ خەتىرى زەكەر راكىغا گىرىپتار بولۇشىغا ئۇچرىتىدۇ .

2- سۈيدۈك يولىدىكى ياللۇغلار : نۇرغۇن تەتقىقاتلار ئىسپاتلىدىكى ، خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلار سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا ئەڭ كۆپ گىرىپتار بولىدۇ . بەزى تەتقىقاتلاردا خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلارنىڭ ئارسىدىكى گىرىپتار بولۇش نىسبىتى 39 ھەسسىگە يەتكەن . باشقا تەتقىقاتلاردا نىسبەت 10 ھەسسە بولغان ، يەنە باشقا تەتقىقاتلاردا سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا گىرىپتار بولغان بالىلارنىڭ 95% ى خەتنىسى قىلىنمىغانلىقىنى كۆرسەتتى ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنغان بالىلارنىڭ گىرىپتار بولۇش نىسبىتى 5% دىن ئاشمىغان .

بالىلاردا ، سۈيدۈك يولى ياللۇغى بەزى ئەھۋاللاردا ئېغىر بولىدۇ . ۋايىس ۋەلنىڭ سۈيدۈك يولى ياللۇغلىرىغا گىرىپتار بولغان 88 بالا ھەققىدە ئىلىپ بارغان تەتقىقاتىدا ، ئۇلارنىڭ 36% دە ئوخشاش باكتىرىيە قاندىمۇ بايقالغان . ئۇلارنىڭ ئۈچى مىكە پەردە ياللۇغى بىلەن يۇقۇملانغان . ھەمدە ئىككىسى بۆرەك ئىشلىمەسلىككە گىرىپتار بولغان . باشقا ئىككىسى بەدىنگە مىكرو ئورگانىزىملارنىڭ تاراپ كەتكەنلىكتىن ئۆلگەن .

3- زەكەر راكىنىڭ ئالدىنى ئىلىش : تەتقىقاتلار بىرلىككە كەلدىكى ، زەكەر راكى خەتنىسى قىلىنغان كىشىلەرنىڭ ئارسىدا دىگۈدەك مەۋجۇت ئەمەس ، لىكىن خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارسىدىكى نىسبەت بولسا ئاز ئەمەس . ئامرىكىدا خەتنىسى قىلىنغانلارنىڭ زەكەر راكىغا گىرىپتار بولۇش نىسبىتى نۆل ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنمىغا ئاھالىلەرنىڭ ھەر 100 مىڭدا 2.2 بولۇپ ، ئۇ يەردە راكىنىڭ ئەھۋالى ھەر يىلى 750 بىلەن 1000نىڭ ئارسىدا بولغان . ئەگەر ئاھالىلەر خەتنىسى قىلىنمىغان بولسا ، كىسەللەرنىڭ سانى 3000 گە يېتىدۇ . جوڭگو ، ئۇگاندا ، پۇرتوريكوغا ئوخشاش خەتنىسىنى قىلمايدىغان دۆلەتلەردە زەكەر راكى ئەرلەر گىرىپتار بولىدىغان بارلىق راكلارنىڭ ئىچىدە 12% دىن 22 % گىچە ئىگىلەيدۇ . ھەمدە ئۇ ئىنتايىن يۇقۇرى نىسبەت .

4- جىنسىي كىسەللىكلەر : تەتقىقاتچىلار شۇنى بايقىدىكى ، جىنسىي مۇناسىۋەت ئارقىلىق ( كۆپىنچە زىنا-پاھىشە ۋە بەچىۋازلىق سەۋەبىدىن) يۇقىدىغان جىنسىي كىسەللىكلەر خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارسىدا ناھايىتىمۇ خەتەر ۋە زور دەرىجىدە تارقىلىدۇ ، بولۇپمۇ ھىرپىس ، يۇمشاق قىچىشىش ، سىفلىس ، كاندىدا ، گونورىيا ۋە جىنسىي ئەزا خورەكلىرى . بۇ يەردە يەنە خەتنە قىلىشنىڭ ئۇلارنىڭ خەتنىسىنى قىلمىغان قۇرداشلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا ، ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئېھتىماللىقىنى ئازايتىدىغانلىقىنى تەكىتلەيدىغان بىر قانچە ھازىرقى زامان تەتقىقاتلىرى بار . بىراق بۇ خەتنىسى قىلىنغۇچىنىڭ ئەيدىز بار كىشى بىلەن جىنسىي مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش نەتىجىسىدە ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئېھتىماللىقىنى يوققا چىقارمايدۇ . خەتنە قىلىش ئۇنىڭ ئالدىنى ئالالمايدۇ ، ھەمدە بۇ نۇرغۇنلىغان جىنسىي كىسەللىكلەردىن زىنا-پاھىشە قىلىش ، قالايمىقان جىنسىي مۇناسىۋەت ، بەچىۋازلىق ۋە باشقا يىرگىنىشلىك ھەرىكەتلەردىن يىراقلىشىشتىن باشقا ھەقىقىي يولى يوق .

[ بۇنىڭدىن بىز ئىسلام قانۇنىنىڭ زىنا ۋە بەچىۋازلىقنى ھارام قىلىشتىكى ھىكمىتىنى بىلەلەيمىز .]

5- خوتۇنىنڭ بالاياتقۇ بويىنى راكىدىن ساقلاش : تەتقىقاتچىلار شۇنىڭغا دىققەت قىلدىكى ، خەتنىسى قىلىنغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرى خەتنىسى قىلىنمىغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرىغا قارىغاندا بالاياتقۇ بويىنى راكىغا گىرىپتار بولۇش خەترى ئاز .

[ د. مۇھەممەد بارنىڭ خەتنە قىلىش ناملىق كىتابى 76-ب دىن ئىلىندى . ] ھەمدە ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ .

[ پايدىلانغان ماتېرىيال : پروفېسسور ۋايىزۇەل ، ئامېرىكا ئائىلە دوختۇرى ژۇرنىلى ، 1991-يىلى ، 41-سانىدا نەشىر قىلىنغان .]

پېشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد